Septbr. 1911. **5. Aargang Nr. 12.**

KVINDESTEMMERETS-BLADET.

Oversigt over Stemmeretsarbejdet i de Lande, der med Danmark er indtraadt i Alliancen.

Udgivet af Kvindevalgretsklubben.
Led af: »The International Woman Suffrage Alliance«.

Prisen for Halvaaret 1ste October 1911 til 1ste Marts 1912 er 1 Kr. 16 Øre (hvori Postforsendelse betalt). Bladet udkommer een Gang maanedligt. Det kan bestilles paa alle Postkontorer samt hos Redacteuren Fru Johanne Münter, Bredgade 34, København.

Tale

holdt paa Kongressen i Stockholm i Juni 1911.

Fru Præsidentinde,
Mine Damer og Herrer!

I den Tale, som Norges Førsteminister har holdt til Ære for det internationale Kvindestemmeretsforbunds Præsident, har han blandt andet udtalt følgende: »alle politiske Partier er enige om at have handlet ret i at have givet Kvinderne Stemmeret. Det er vort Haab, at Kvindernes Intelligens, deres Begejstring for det gode, deres jævne og ligefremme Tænkemaade, deres ædle Følelser vil være de bedste Midler for os til at naa de højeste Maal.«

Disse Ord er ikke blot Fraser, fremkaldt af en begejstret Feststemning. Sandheden i dem har lagt sig for Dagen ved den Maade, hvorpaa Kvinderne blev modtagne ved deres Debut i det politiske Liv.

I Norge har man fire politiske Partier: det radikale og det liberale — det konservative og Socialisterne.

I 1900 dannedes det radikale Parti med 13 Valgkredse. I hver af disse Valgkredses Udvalg blev en Kvinde Medlem. I 1902 blev tre Kvinder valgt til Medlem af Centralstyrelsen, og senere, da Kvinderne havde opnaaet begrænset politisk Stemmeret, blev en Kvinde Vice-Præsident for Centralstyrelsen.

Det forholder sig omtrent paa samme Maade med Valg af Kvinder i de andre politiske Partiers Bestyrelser.

Som bekendt blev Kvindernes begrænsede politiske Stemmeret vedtaget af Stortinget 14 Juni 1907. 96 Stemmer var for, kun 25 mod.

Storthingets Samlingstid er 3 Aar. De norske Kvinder har altsaa kun en eneste Gang deltaget i en politisk Kampagne, nemlig i 1909.

Valgkampagnen ledes af de politiske Organisationers Centralstyrelser. Ved Valgkampagnens Begyndelse henvendte Udvalgene sig straks til deres Partis mest fremragende Kvinder med Anmodning om at stotte det politiske Arbejde ved Taler paa offentlige Møder. Disse Opfordringer til de forskellige

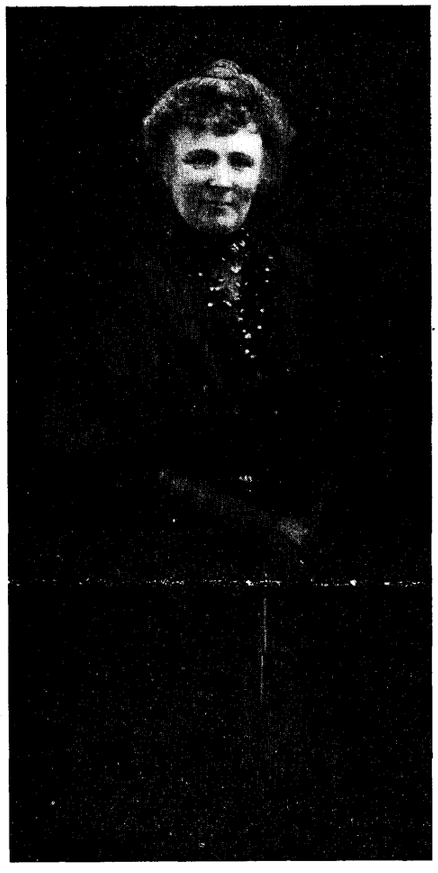

Louise Keilhau.

Partiers mest fremstaaende Kvinder blev udsendt saa samtidigt, at man skulde tro, det var Resultatet af en fælles Overenskomst mellem Partiernes forskellige Bestyrelser. Men Partierne gør naturligvis alt, hvad der staar i deres Magt, for at lede Valgkampagnen som gode Taktikere, en saadan Overenskomst var følgelig lige saa umulig mellem dens Ledere som mellem to fjendtlige Hæres Generalstaber. Alle politiske Partier forstod fra dette Øjeblik, at det var ligesaa vigtigt for dem at udøve deres Indflydelse paa Kvinderne som paa Mændene. Og ganske naturligt mente man, at Kvinderne bedre vilde forstaa en Sag, naar det var Kvinder, der fremstillede den for dem.

Under Valgkampagnen organiserer man overalt i Landet, i Byerne og paa Landet, offentlige Møder med politiske Talere. Paa nogle af disse Møder var det en Kvinde, der talte, paa andre en Mand. Naar det var muligt, lod man først en Kvinde tale, derefter en kendt mandlig Politiker. Det er en Kendsgerning, at de Møder, hvor der baade var en kvindelig og en mandlig Taler, var de mest besøgte, og Tilhørerne mere interesserede, mere begejstrede. Det skal ganske vist indrømmes, at Tilhørerkredsen overvejende bestod af Mænd, selv naar Taleren var en Kvinde. Dette var især Tilfældet paa Landet, hvor det ofte er meget vanskeligt for Husmandskonerne at gaa hjemmefra — de maa jo passe Børnene og Kvæget.

Naar der er Tale om, at en af Forældrene, Faderen eller Moderen, maa forlade Hjemmet, er det naturligvis Moderen, der daarligst kan undværes. Men de Kvinder, der var til Stede, var meget interesserede. Efter Talen flokkedes de om den kvindelige Taler, takkede hende fordi hun var kommen og rettede Spørgsmaal til hende, som viste, at de nøje havde tænkt over det i Talen fremsatte Program. Det var rørende at se den Forstaaelse, de havde af, at det, der først og fremmest manglede dem, var Kundskaber og atter Kundskaber.

Paa Spørgsmaalet: Hvorledes har de politiske Partier behandlet Kvinderne, tillader min personlige Erfaring mig kun at svare for det Parti, hvortil jeg selv hører — det radikale.

Det er det radikale Parti, der har sat Kvindernes Stemmeret paa sit Program, det er det Parti, der har kæmpet for vor Sag og ført den til Sejr. For det radikale Parti var Kvindernes Indtræden i det offentlige Liv Virkeliggørelsen af et nyt Ideal, som dette Parti, foruden saa mange andre, har gennemført til Gavn og Lykke for det norske Folk.

Paa den ridderligste Maade stillede Partiets fremragende Politikere sig paa Kvindernes Side, hjalp dem med deres Raad og Erfaring, konfererede med dem om Emnerne for de Taler, der skulde holdes paa de politiske Møder, hvor der baade skulde være kvindelige og mandlige Talere. Oftest valgte de forskellige Emner, og aldrig er det kommen til Strid paa det Punkt. Kvinderne har fundet de Hverv, der